

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
January 9, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 9, 1996

Nr. 5

Du ministrai atsisako dirbti A. Šleževičiaus kabinete

Vilnius, sausio 5 d. (AGEP) — Du svarbūs Adolfo Šleževičiaus kabineto ministrai atsisakė dirbti jo vadovaujamoje vyriausybėje, padėję joje įvertinę kaip politinę ir moralinę krizę.

Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius ir užsienio reikalų ministras Povilas Gylys penktadienio rytą įteikė atsistatydinimo pareiškimus prezidentui Algirdui Brazauskui.

L. Linkevičius kalbėdamasis su korespondentu pareiškė, kad susidariusią padėtį vyriausybėje vertina kaip politinę ir moralinę krizę. „Toliau dirbti ministro pirmininko A. Šleževičiaus vadovaujamoje kabinete nebegalėsi“, sako Linas Linkevičius.

Užsienio reikalų ministras savo atsistatydinimą iš dalies paaiškino valdančiosios partijos „gyvybiškumo išlaikymo motyvais“. Kreipdamasis į „partijos bičiulius“, LDDP prezidento narys P. Gylys tikina, kad šis jo sprendimas nėra „skaldytojiškas ar destruktivus“.

Užsienio reikalų ministerijos spaudos tarnybos paskelbtame pareiškime užsienio reikalų ministras taip pat teigia, kad „valstybės stabilumas yra didelė vertybė, tačiau stabilumas negali tarnauti negerovų kaupimuisi“, jis rašo. „Mano politinės veiklos tikslas yra laisva, demokratiška Lietuva, kurioje galioja įstatymo viršenybės, moralios politikos principai“, rašo Povilas Gylys.

Ministro pareiškime tiesiai nenurodoma, kad premjero A. Šleževičiaus vadovavimas prieštarauja minėtiems principams. P. Gylys apsiribojo pranešimu spaudai ir atsisakė kalbėti su žurnalistais.

Tuo tarpu krašto apsaugos mi-

nistras, pokalbyje su žurnalistu komentuojuš savo sprendimą, paaiškino, kad „stabilumas ir vienybė yra didelės vertybės, bet yra ir moralinės normos, kurios neturi būti peržengtos“. L. Linkevičius tačiau pareiškė, kad A. Šleževičiaus vadovaujamoje Lietuvos Demokratinėje Darbo Partijoje, nes „pažįsta daug žmonių partijoje, kurie yra padorūs“.

Lino Linkevičiaus teigimu, savo sprendimą jie derinasi tik tarpusavyje su Povilu Gyliu ir nežino kitų ministrų nuomonės. Pasak Linkevičiaus, „čia nėra noras bloginti padėtį, o noras, kad būtų padori laikysena“.

Linas Linkevičius, kuris, kaip ir Povilas Gylys, yra išrinkti į dabartinį Seimą, ketina dirbti Seime. Paklaustas, kodėl atsistatydinimo pareiškimą įteikė prezidentui, o ne premjerui, jis sakė, kad ryte nerado A. Šleževičiaus.

Pasak L. Linkevičiaus, prezidentas susirūpinęs susidariusia situacija vyriausybėje ir ji jam yra „didelė našta“. Tačiau, L. Linkevičiaus nuomone, ministrų atsistatydinimas tos naštos nepašalins. Prezidentūra atsistatydinimo kol kas nekommentavo.

Vyriausybę penktadienį skubiai susirinko į uždarytą posėdį. Apie atsistatydinimą pareiškė ministrai jamė nedalyvavo. Tiek partijos bendražygiai, tiek ir prezidentas pasmerkė A. Šleževičiaus sprendimą atsiimti savo indėlį iš krizės apimto Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko, tuo tarpu kai dešimčių tūkstančių piliečių sąskaitos liko išaldytos. Tačiau tai nepaskatino A. Šleževičiaus atsistatydinti iš premjero posto.

Prezidentas nepriėmė ministrų atsistatydinimo

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas nepriėmė užsienio reikalų ministro Povilo Gylio ir krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus atsistatydinimo. Tai išryškėjo pirmadienį, prezidentui Brazauskui susitikus su šiais ministrais. Tiek P. Gylys, tiek ir L. Linkevičius atsisakė komentuoti prezidento motyvus, atsisakant priimti atsistatydinimus.

Valdančiosios LDDP frakcijos Seime seniūnas Gediminas Kirilas taip pat dalyvavo prezidento susitikime su ministrais Gyliu ir Linkevičiumi.

Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pasakė, kad abiejų

ministrų atsistatydinimai buvo nepriimtini Brazauskui ir kad abu sutiko toliau dirbti Šleževičiaus vyriausybėje. Tačiau Gylys taip pat pažymėjo, kad tiek jo, tiek ir Linkevičiaus ivertinimai Šleževičiaus administravimą lieka „neatsaukiami“. Anot Linkevičiaus, padėtis yra tokia, kokia ji yra.

Praejusį penktadienį, pranešdami, kad prezidentui įteikė savo atsistatydinimus, užsienio reikalų ministras Gylys ir krašto apsaugos ministras Linkevičius padėję ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus vyriausybėje apibūdino kaip „politinę ir moralinę krizę“.

Komercinių bankų korespondentinės sąskaitos didėja

Vilnius, sausio 3 d. (AGEP) — Trečiadienio rytą Lietuvos komercinių bankų korespondentinės sąskaitose buvo per 300 milijonų litų — apie 50 milijonų litų daugiau nei buvo prieš pat Kalėdas, kai kilo indėlininkų panika dėl dviejų didžiųjų komercinių bankų veiklos įšaldymo.

Trečiadienio rytą centrinio Lietuvos Banko valdybos pirmininkas Kazys Ratkevičius Lietuvos Radijo laidoje sakė, kad komerciniai bankai daug pinigų savo kasose laiko grynais

— iš viso per 70 milijonų litų. Centrinio banko vadovas sakė, kad paskutinę dieną darbo dieną iš komercinių bankų gyventojai atsiėmė 11,9 milijonus litų, o padėjo 11,5 milijonų. Tokią tendenciją jis vertina kaip džiuginančią ir rodančią gyventojų nusiramimą.

Tačiau Kazys Ratkevičius pripažino, kad išlieka stipri tendencija atsiimti indėlinius valiuta, ir paskutinę metų dieną tokių indėlių sumažėjo „keliais milijonais JAV dolerių“.

Lietuvos Banko vadovas dar kartą pabrėžė, kad komerciniai

Kalėdų savaitgalį, rusų kariuomenė užėmė Gudermės miestą, mūsų metu visiškai sugriovus miesto centrą. Po kovų jo gyventojai su baltomis vėliavomis grįžo į miestą. Nors čečėnų ir rusų duomenys nusitinka dėl žuvusių karių skaičiaus (čečėnai sako, kad kovoje Gudermės žuvo 107 kovotojai ir 700 rusai, o rusai sako, kad žuvo 70 rusų ir 300 kovotojų), Rusijos karinės vadovybės paneigė pranešimus, kad kovoje žuvo 267 civiliai. Gruodžio 27 d. pirmą humanitarines pagalbas siunta buvo įleista į miestą. Rusijos karinė vadovybė pranešė, kad Čečėnijos jaunuoliai vėl bus imami į Rusijos kariuomenę; iki šiol čečėnai buvo atleidžiami nuo šios prievolės.

Bankų krizės pasekmės pakeičia valstybės biudžetą

Vilnius, sausio 3 d. (AGEP) — Socialdemokratams mano, kad bankų krizė ir gruodžio 29 d. Seimo priimti sprendimai dėl neatidėliotųjų priemonių bankininkystės problemoms spręsti gali turėti didelių socialinių pasekmių.

Socialdemokratų partijos pirmininkas, Seimo pirmininko pavaduotojas Aloyzas Sakalas trečiadienį spaudos konferencijoje sakė, kad bankams, sustiprinti panaudotos lėšos iš esmės pakeis valstybės biudžetą. Todėl jau dabar reikia spręsti, ar patvirtintasis 1996 m. biudžetas yra realus, ar jį reikia svarstyti iš naujo.

Be to, sakė A. Sakalas, bankų sustiprinimui panaudotos lėšos padidins infliaciją, todėl nebeverta nė kalbėti apie 15 proc. metinę infliaciją.

Papildomos lėšos bus paimtos iš mokesčių mokesčių, o dėl to nukentės specialiai remtini piliečiai ir padidės ekonominis skirtumas tarp turtingesnių ir neturtingesnių gyventojų, mano socialdemokratai.

Kitas socialdemokratų frakcijos narys, Vytenis Andriukaitis, mano, kad būtina priversti biudžetinių įstaigų vadovus laikyti šiu įstaigų sąskaitas tik valstybiniuose komerciniuose bankuose. Taip pat, pasak jo, būtina nustatyti tvarką, kaip toliau bus tvarkomi krizės ištikti komerciniai bankai — ar jie bus jungiami prie kitų, ar vėl privatizuojami.

Be to, socialdemokratų nuomone, būtina skubiai priimti valstybės turto valdymo įstatymą, apsaugoti Lietuvos Banką nuo visišką supervalizavimo ir padidinti jo atsakomybę už komercinių bankų kontrolę,

bankai, turėdami litų, be jokių problemų gali išcentrinio banko pirkti valiutą. Kaip žinoma, Lietuvos Banko užsienio valiutos atsargos siekia apie 825 milijonus JAV dolerių, ir visiems įspyvartą išleistiems litams padengti tereikia dviejų trečdalių šių atsargų.

Seimas gruodžio 29 d. priėmė kelis įstatymus, kuriais numatyta gelbėti krizės ištiktus Lietuvos Akcinį Inovacinį Banką ir Litimpeks banką.

įstatymais numatyti, kokia informacija nėra komercinė bankų paslaptis, kad apie bankų būklę galėtų žinoti visi suinteresuotieji asmenys.

Socialdemokratams siūlo paklausti LDDP narių, ar jie žino, kaip ir kada premjeras Adolfas Šleževičius uždėjo 135,000 litų — dirbdamas ministro pavaduotoju Gedimino Vagnoriaus vyriausybėje ar tapęs vyriausybės vadovu.

Socialdemokratams taip pat pažymi, kad premjeras, atsiimdamas savo indėlį, nuskriaudė likusius indėlininkus. Todėl, mano socialdemokratams, koks nors Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko indėlininkas galėtų paduoti A. Šleževičių į teismą, laimėti civilinę bylą prieš jį ir gauti kompensaciją.

Lietuvos Banke atleisti keli pareigūnai

Vilnius, sausio 5 d. (AGEP) — Penktadienį atsistatydinimo pareiškimus Lietuvos prezidentui įteikė trys Lietuvos Banko valdybos nariai: Stasys Kropas, Laima Černaitė bei Sigita Godelis, penktadienį susitikęs su Seimo konservatorių frakcijos pasakė Lietuvos Banko valdybos pirmininkas Kazys Ratkevičius. Lietuvos Banko valdyboje iš viso yra 13 narių.

Kazys Ratkevičius sakė pats pasiūlęs jiems atsistatydinti, dėl spaudimo, patiriamo iš kai kurių Seimo narių ir tendencijų suversti visą kaltę dėl Lietuvos ištikusios komercinių bankų krizės Lietuvos Bankui bei jo komercinių bankų priežiūros departamentui.

Savo ruožtu Lietuvos Banko vadovas atleido iš pareigų komercinių bankų priežiūros departamento direktorę L. Černaitę bei dar du šio departamento tarnautojus. Pasak jo, dar keliems darbuotojams sergant, komercinių bankų priežiūros departamentui tiesiogiai šiuo metu vadovauja pats Lietuvos Banko valdybos pirmininkas.

Pinigus iš banko laiku atsiėmė ir R. Vaitekūnas

Vilnius, sausio 5 d. (AGEP) — Terminuotą indėlį iš krizės apimto banko prieš laiką atsiėmė ne tik premjeras, bet ir vidaus reikalų ministras, teigia televizija ir spauda.

Pasak Lietuvos Televizijos, ministras Romas Vaitekūnas terminuotą indėlį sutartį su Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) nutraukė gruodžio 8 d., o po 12 dienų banko veikla buvo sustabdyta. Indėlio terminas turėjo baigtis šiemet balandžio 12 dieną.

„Lietuvos ryto“ žiniomis, ministras iš savo valiutinės sąskaitos „pasinėmė“ visus ten buvusius 2,307 dolerius. Pasak dienraščio, Romas Vaitekūno ir banko sutartis garantavo ministrai nei prastai palankias indėlio sąlygas — 32 proc. metinių palūkanų arba beveik dukart daugiau nei įprastos palūkanos už tokį indėlį.

Kaip žinoma, atsiimti savo 135,000 litų ir banko prieš jo veiklos įšaldymą suskubo ir premjeras Adolfas Šleževičius, terminuotą indėlį sutartį su LAIB per igiliotinius nutraukęs gruodžio 18 dieną. Premjero sprendimą atsiimti savo pinigus iš banko, kuriame liko išaldytos dešimčių tūkstančių piliečių ir imonių sąskaitos, pasmerkė tiek valdančiosios partijos bendražygiai, tiek ir prezidentas.

Landsbergis komentuoja ministrų atsistatydinimą

Vilnius, sausio 5 d. (AGEP) — Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis užsienio reikalų ministro Povilo Gylio pareiškimą apie atsistatydinimą pri-lygino buvusiojo Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministro Eduard Ševardnadzės atsistatydinimui 1990 m. pabaigoje, perspėjus apie artėjančią diktatūrą. Landsbergis tai pasakė žurnalistams Seime, po pirmųjų pranešimų apie Povilo Gylio ir krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus atsistatydinimą.

Kalbėdamas apie krašto apsaugos ministrą, V. Landsbergis pabrėžė, kad būtų pasiūles jam ne atsistatydinti, o padarius

B. Jelcinas priėmė A. Kozyrevą atsistatydinimą

Maskva, sausio 5 d. (NYT) — Padarydamas pirmą nuolaidą vis labiau komunistinių pažiūrų vyriausybei, Rusijos prezidentas Boris Jelcin penktadienį, priėmė užsienio reikalų ministro Andrej Kozyrev atsistatydinimą. Kozyrev yra vienas iš paskutiniųjų liberalių narių premjero Viktor Černomyrdin vadovaujamoje vyriausybėje.

Nors šio atsistatydinimo buvo laukiama jau kurį laiką, jis parodo kaip stipriai po Rusijos rinkimų pasikeitė vyriausybės politinė kryptis. A. Kozyrev dabar Dūmoje užims vietą, kurią laimėjo per gruodžio 17 d. vykusius rinkimus.

Prezidentas Jelcinas, kuris pasakė, kad vasario mėnesį praneš, ar pats kandidatuos prezidento rinkimuose, atrodė ruošiasi kandidatuoti, kad prezidento posto nelaimėtų komunistai ar nacionalistai. Sausio 16 d. susirinkiant naujai Dūmai, kuri pilna Jelcino priešininkų, Jelcinas rodo, kad labiau domisi susitaikymu, nei konfrontacija.

Ir atrodo, kad B. Jelcinas nevengia laimėti kuo daugiau politinės naudos iš savo ilgalaikio pagalbininko A. Kozyrev atsistatydinimo. „Prezidentas jau ne kartą yra pareiškęs nepa-

sitenkinimą Užsienio reikalų ministerijos veikla“, kalbėjo prezidento spaudos sekretorius Sergej Medvedev, „ir paties ministro padarytomis klaidomis tarptautinėje arenoje“.

Jau kelis kartus B. Jelcinas viešai grasino atleisti iš pareigų A. Kozyrevą, bet manoma, kad Kozyrevo asmeniška draugystė su prezidentu Jelcinu paaiškina kodėl A. Kozyrev neatsistatydino iki šiol ir kodėl Jelcinas dėsė jį atleisti.

Nors nemanoma, kad Kozyrevo įpėdinis žymiai pakeis Rusijos užsienio politiką, tikimasi, kad jis aiškiau išsakys Rusijos lūkesčius santykiuose su Vakarais.

Naują užsienio reikalų ministrą turės patvirtinti komunistų dominuojama Dūma. O kad Dūmos nuomonė yra svarbi, rodo tai, kad su komunistų vadovu Gennadi Ziuganov penktadienį susitiko ir tarėsi ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin.

Prezidentui Jelcinui pasisiūlymą užsienio reikalų ministro pareigas jau atsiuntė trečio didžiausio bloko Rusijos Dūmoje valdyba, nominuodama savo vadą Vladimir Zirinovskij.

K. Bobelis šaukiasi Lietuvos Banko valdybos atsistatydinimo

Vilnius, sausio 5 d. — Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis penktadienį paskelbė pareiškimą, kuriame reikalauja Lietuvos Banko valdybos pirmininko Kazimiero Ratkevičiaus ir visos jo valdybos atsistatydinimo.

Pareiškime jis pastebi, kad Lietuva nepriklausomos valstybės gyvenimo atstatymo eigoje „pergyvena jau ne pirmą sunkią valstybės prestižo, ekonominio bei politinio stabilumo ir piliečių teisių bei materialinių resursų pažeidimų krizę“.

„Laisva iniciatyva, laisvos rinkos ekonomika, privatizacija, priešingai daromiems pareiškimams, yra visais galimais biurokratiniais metodais slopinama ir leidžiama tik privilegijuotiems asmenims.“

„Bankų, muitų, mokesčių, mažųjų verslo imonių plėtimo ir paramos, ekonominių bei kriminalinių nusikaltimų kontrolė yra visiškai anarchijos būklėje. Žmogaus teisių pažeidimai vyksta kasdien. Bankai nusikaltėlių grupuotėms teikia paskolas, o pradedantieji, sąžiningai dirbti norintys verslininkai ignoruojami, jiems daromos įvairiausios kliūtys gauti paskolas.“

Pareiškime K. Bobelis rašo, kad tvirtinant K. Ratkevičių Lietuvos Banko valdybos pirmininku, jis tikėjęs Ratkevičiaus teigiamais atsakymais į klausimus ar leis atidaryti užsienio bankų skyrius Lietuvoje, ar Lietuvos Banko valdyba darysiant sprendimus kolektyviai, bei kitais klausimais, bet K.

Ratkevičius „savo pareiktų minčių nevykdė ir mus visus apvylė“.

„Šiandien“ rašo K. Bobelis, „praėjus dviem mėnesiams, aš turiu viešai pareikšti, kad jo, kaip Lietuvos Banko pirmininko vadovavimas, privėdė Lietuvos bankininkystę prie katastrofos. Jo pasielgimas slepiant Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) finansinės padėties revizijos aktą ir uždelsimas imtis priemonių, o tuo patiu metu leidžiant sužeistam LAIB vesti derybas dėl susijungimo su kitu finansininkų stabilu banku yra nepateisinamas. Tai tik vienas pavyzdys Lietuvos Banko valdybos pirmininko didelio aplaidumo, nekompetencijos ar išorinių jėgų inspiroto elgesio“.

„Neanalizuojant visų detalių ir neieškant kritiškų mūsų tautai metu kitų kaltininkų, yra aišku ir nediskutuotina, kad Lietuvos Banko valdybos pirmininkas K. Ratkevičius ir visa valdyba turi būti tuoj pat atstatyta, o Lietuvos Banko vadovavimas atiduotas į sąžiningas ir kompetentingas rankas. Bankininkystės krizė turi būti kaip galima greičiau likviduota ir piliečių pasitikėjimas atstatytas“, rašoma K. Bobelio pareiškime.

„Lietuvos Respublikos vyriausybė turi tuoj pat imtis griežtų radikalių priemonių esančios padėties sutvarkymui, o jei ji nepajėgia kovoti su mūsų valstybe graužiančiomis negerovėmis, negaisinant laiko turi atsistatydinti“, baigia pareiškimą dr. Kazys Bobelis.

KALENDORIUS

Sausio 9 d.: Julijonas, Bazilė, Algis, Gabija. 1944 m. Clevelande mirė Lietuvos prezidentas Antanas Smetona.

Sausio 10 d.: Agatonas, Vilhelmas, Ragaile, Gražutis.

Lietuvos Našlaičių globos komiteto šelpiami vaikai iš Švenčionių apylinkės su dr. A. Prunskiene.

SAVIŽUDYBIŲ PROBLEMA LIETUVOJE

VISVALDAS LEGKAUSKAS
Vytauto Didžiojo Universitetas, Kaunas

Nuo devinto dešimtmečio vidurio savizudybių skaičius sparčiai didėja. 1994 metais Lietuvoje nusizudė 1,703 žmonės, tai yra 46 savizudybės 100,000 gyventojų. Pagal savizudybių skaičių 100,000 gyventojų 1994 Lietuva aplenkė iki tol ilgai pirmavusią Vengriją ir tapo pirma Europoje. Savizudybė — ketvirta pagal skaitlingumą mirties priežastis (palyginimai, Jungtinės Amerikos Valstijose 1994 savizudybės buvo aštunta pagal skaitlingumą mirties priežastis). Savizudybių įvykių tris kartus daugiau nei žmogžudysčių. 1994 metais Lietuvoje kas dieną nusizudėdavo penki žmonės, o bandydavo nusizudyti penkiasdešimt. Namoma, kad tokie savizudybių skaičiai didėjimą pastaraisiais metais reikšmingai įtakojo smarkiai blogėjanti Lietuvos ekonominė padėtis ir su tuo blogėjimu susijusi beviltiško būsenos.

Kaimo žudomasi dvigubai dažniau nei mieste. Tokiam savizudybių pasiskirstymui tarp miesto ir kaimo bene pagrindinę įtaką daro sunkesnė Lietuvos kaimo ekonominė padėtis bei neregėti alkoholio mastai kaimo vietovėse. Iš sergančių alkohizmu, 60% bando žudyti, o tarp nusizudusių absoliuti dauguma savizudybės metu buvo neblaivūs. Taip pat kaimo gyventojų išsilavinimas yra žemesnis, o yra žinoma, kad žemesnio išsilavinimo žmonės labiau linkę žudyti nei aukštesnio išsilavinimo žmonės.

Nors moterų bando žudyti du kartus dažniau negu vyrai,

vyrai nusizudo keturis kartus dažniau negu moteris. Didelis bandymų žudytis skaičius moterų tarpe priskiriamas didesniai depresijos paplitimui tarp dailiosios lyties atstovų. Tačiau vyrai nusizudo daug dažniau nei moteris, nes vyrai pasirenka „užtikrintesnius“ metodus (pvz., pasikorida, nusišovimą).

Nors bendras bandymų ir realių nusizudymų santykis yra 10:1, šis santykis ne vienodas įvairiose amžiaus grupėse. Tarp 18-30 metų žmonių iš 100 bandymų tik vienas būna sėkmingas, tarp 31-60 metų žmonių šis santykis yra jau 4:1, o per 60 metų amžiaus praktiškai kiekvienas bandymas būna sėkmingas. Vėly, tarp vyresnio amžiaus žmonių savizudybių bandymai yra sėkmingesni, nes vyresni žmonės linkę pasirinkti „užtikrintesnius“ metodus. Lietuvoje dominuoja tokie metodai: 1. pasikorida, 2. kritimas iš aukščio, 3. nusišovimas, 4. nusinuodijimas.

Žmonės, kurių aplinkoje yra savizudybės užuominų (pvz., yra nusizudęs kas nors iš artimų žmonių), labiau linkę žudyti, nei tie, kurie nėra turėję jokio artimo kontakto su savizudybe. Pagal amžių, savizudybės dažniausiai pasitaiko tarp 50-54 metų amžiaus žmonių. Daugiausia savizudybių Lietuvoje įvykdoma vasarą. Šešiasdešimt šeši procentai iš nusizudusių prieš savizudybę signalizuoja apie savo ketinimus aplinkiniams (kalba apie mirtį, grasiava žudy-

tis ir pan.).

Siekiant spręsti savizudybių problemą Lietuvoje, 1995 metų pradžioje buvo įkurta Suicidologijos asociacija, vienijanti įvairių, su savizudybe susijusių, srities specialistus (psichologus, psichiatrus, gydytojus, etc.). Reikia tikėtis, kad sąjungos įsikūrimas padės koncentruoti tyrimų ir prevencijos pastangas savizudybių srityje ir bus pirmas didelis žingsnis į problemos sprendimą.

PRANCŪZIJOS VYSKUPAI PRIEŠ BRANDUOLINIUS BANDYMUS

Prancūzijos vyskupų komisijai „Justitia et Pax“ prezidentas Jacques Delaportė griežtai kritikavo šalies prezidento Jacques Chirac sprendimą atnaujinti branduolinių sprogdomųjų ramiajame vandenyne, šį žingsnį pavadindamas „blogomis naujienomis“.

Interviu Prancūzijos laikraščiu „La Croix“ jis pareiškė sutinkąs, kad pasaulis galbūt tapęs nebe toks saugus, joks jis buvo 1989 m. Tačiau branduolinio gadinimo politika šiandien nėra tinkamas atsakymas į tai.

Prezidento sprendimą kritikuoti ir Prancūzijos teritorijoje Taiti saloje (Ramusis vandenynas) arkivyskupas Michel-Gaspard Coppenrath, kuris pavadino prezidento žingsnį „skausmingu“. Tuo tarpu vyskupas Michel Dubost, atsakingas už Prancūzijos kariškių sielovada, pareiškė, jog Bažnyčia turėtų nurodyti gaires, bet galutinę atsakomybę dėl branduolinių ginklų palikti politikams. Svarbu, kad Prancūzija pasirašys bandymų braduoolinių sprogdomųjų draudimo sutartį, pabrėžė jis.

(KBL, Nr. 6)

RAUDONIEJI ŽAIBAI RUSIJOS RINKIMUOSE

KAROLIS MILKOVAITIS

Neseniai Rusijoje įvykusiais parlamentiniais rinkimais domėjosi viso pasaulio spauda. Galutiniai rinkimų duomenys įtaigauja, kad senoji komunistų partija laimėjo 22 nuosimčius balsų, 43 partijų varžybose. Kraštutinioje nacionalisto Vladimir Žirinovskio partija gavo 11 nuosimčių balsų ir atsidūrė antroje vietoje. Ką tokie rinkimų duomenys reiškia?

Ar komunistas yra vėl pakeliamas į valdžią?

Būtų neprotinga užsimerkti ir nebėti raudonojo pavojaus žaibų apsiniaukusioje politinėje Rusijos padangėje. Ir buvęs britų parlamento narys Sir Eldon Griffiths, savo straipsnio antraštyje „The New York Times“ dienraštyje klausia: „Ar diktatorius iš pasaulio tykoja Rusijos rinkimuose?“ Bet daugelio Amerikos politinių komentatorių nuomone, šiuo metu didelio pavojaus nėra. Po rinkimų iš Rusijos grįžė laikraštiniškai taip pat teigia, kad mažai kas Rusijos vidaus politikoje pasikeis.

Visų pirma — Rusijos Duma — žemieji parlamento rūmai, palyginus su valstybės prezidento juridine galia, sprendimuose turi mažai įtakos, dar mažiau galios. Nors Boris Jelcinui rinkimų duomenys neabejotinai nemalonūs, bet prezidento rinkimai yra hematyti tik ateinančių metų birželio mėnesį ir apskrusis Jelcin valdžios vairą dar vis stipriai laiko savo rankose.

Antra — prezidentas turi „veto“ teisę. Prezidento „veto“ padaryti negaliojanti reikia dviejų trečdalių Dumos balsų. Komunistams iš 450 Dumos narių gali tekti 170 vietų. Tai yra daug. Bet surinkti balsų daugumą prezidento „veto“ nugaleti jie vieni negali, todėl jie turėtų prisivilioti ir jungtis su kitomis partijomis, kurių, jų siekiams pritarantių, yra nedaug.

Trečia. Jelcin stengėsi decentralizuoti visą valdymo santvarką, kad ne visi administraciniai bei ūkiniai sprendimai eitų vien tik iš Maskvos. To siekdamas, jis suteikė daug teisių bei atsakomybės nuo centro nutolusių provincijų vykdomiesiems organams ir jiems pavaldžių tarnybų viršininkams. Todėl komunistams bei jų šalininkams mėginant valdžią bei centralizuoti, šie provincijų viršininkai jiems kelia pastatus, nes nenorėtų prarasti savo aukštą tarnybą.

Žinoma, dėl šių rinkimų Jel-

cin ir iš savo rėmėjų pajus spaudimą apriboti reformų vykdymą, kad pagerintų savo poziciją būsimuose prezidentiniuose rinkimuose. Balsuotojų nusivylimas tomis reformomis, kurios yra suteptos kyšininkavimo, sukčiavimo, paperkamumo ir neįžinanumo nuodėmėmis, rinkimuose nedviprasmiškai išryškėjo. Reformų siekių šūkis buvo: „Privatizacija“. Bet dėl tų reformų daugybė valstybinių įmonių atsirado privačiose rankose tų asmenų, kurie, komunistams valdant, joms vadovavo. Kaip nukritęs obuolys nuo obels netoli tenusirita, nes ir Lietuvoje tie patys „buve“ asmenys valdžios turtą išsiųsė sau „privatizuoją“.

Kas nulėmė Rusijos parlamento rinkimų pasekmes?

„Associated Press“ Maskvos korespondentė Julia Rubin teigia, kad komunistams laimėti padėjo tie, kurie nusivylė neišpildytais Jelcino pažadais ir dabar ilgisi užtikrintų praeities pragyvenimo galimybių. Rinkiminėje kampanijoje komunistai pažadėjo tęsti laisvos rinkos politiką ir atstatyti socialinę gerovę. Tokie pažadai suviliojo daug balsuotojų, nes jie neužmiršo komunizmo laikų, kai darbas buvo užtikrintas ir vienas nebuvo turtingesnis už kitą. Prie balsuotojų nusivylimo taip pat prisidėjo nemalonūs faktai, kad Jelcino valdymo laikotarpiu daugelis rusų prarado savo santaupas, tarnybas bei vidinius įsitikinimus, kurių aplinkybėse jie užaugo.

Vienas Sankt Peterburgo gydytojas sako: „Aš niekada nepriklausiau komunistų partijai ir nesidomiu politika, bet šie (Jelcino) demokratų yra melagiai“. O 44 metų amžiaus Volgo grado gydytoja Yelena sako: „Aš pasigendau tų mažų komunistinės valdžios piliečiams suteikiamų malonumų, kaip prieinama kaina atostogų prie Juodosios jūros. Šiandien mes gyvename daug blogiau“.

Ar Jelcin kandidatuos į prezidentus?

Padejėjai ir rėmėjai ryžtingai ragina jį kandidatuoti, nes jie nenori prarasti turimų tarnybų bei valdymo galios, bei galimų keršto veiksmų, jeigu komunistų kandidatas laimėtų. Daugiausia balsų parlamentiniuose rinkimuose surinkęs komunistas Genadij Žuiganov, jau pareiškė, kad kandidatuos. Kandidatuos, žinoma, ir Žirinovskij bei daugelis kandidatų.

Danutė Bindokienė

Tauta nepamirš...

Jau kone pusimtį metų mūsų kasdienybė yra padalinta tarp dviejų pasaulių, vienodai svarbių ir vertų dėmesio. Vienas — anapus Atlanto, dešimtmečius nuo tiesiogio ryšio atitvertas „geležinė uždanga“, pagaliau nesunkiai pasiekiamas ir dėl to dar artimesnis. Antras — tas, kuriame gyvename, kurio visuomeniniai bei politiniai įvykiai turi mums neatsiejamą įtakos.

Nuolat praktikuodami „tolregystę“ ir kreipdami žvilgsnį į savo kilmės kraštą, neturime ignoruoti, kas vyksta mūsų aplinkoje. Tai kartais nelengvas uždavinys, nes šiuo metu abiejose „mūsų pasauliuose“ viena kita sparčiu tempu veja žinios, kurios kelia tik susierzinimą.

Praėjusį penktadienį JAV prezidentas Bill Clinton pasirašė nutarimą, užbaigusį, maždaug tris savaites trukusį kai kurių vyriausybės darbų bei projektų sustabdymą ir tarnautojų paleidimą, „neapmokamas atostogas“, kai demokratų ir respublikonų partijos atstovai Kongrese bei Senate stengėsi įrodyti vieni kitiems — ir Amerikos gyventojams — kurios partijos „viršus“.

Nors nuolat ir pabrėžtinai tvirtinama, kad nesutarimas tarp JAV prezidento ir tuo pačiu demokratų partijos (likusius mažumą) iš vienos pusės, o respublikonų daugumos iš kitos, buvęs dėl valstybinio biudžeto, bet pagrindiniai ginčai buvo la-

biau dėl pažiūrų, filosofijos bei pirmenybių skirstymų. Jeigu jau kalbėti grynai apie biudžeto subalansavimą, tai nesutarimai tarp respublikonų ir prezidentų pasiūlymų nėra tokie dideli, kaip visi mėgina įtikinti. Galbūt Clintono pasiūlyti įvairioms programoms apkarpymai yra mažesni, bet jie vis tiek yra, o kitiems projektams taip pat sumažinta parama (išskyrus švietimą ir dar kelis, kuriuos Clinton nori remti kur kas daugiau negu respublikonai). Jeigu abi pusės tikrai pasistengs, kompromisų nebūtų sunku rasti.

Tačiau šis veliausias vyriausybės „užsaldymas“ rado labai stiprų atgarsį tautoje. Žmonės jau įkyrėjo, kad jų atstovai nesidaro laukti įkaitais darbuotojų, kurie juos išrinko į valdžią. Girdėti vis daugiau pasipiktinimo, kad tam tikrą dalį valdiškų įstaigų tarnautojų pradėta vadinti „nebūtinais“ ir pirma pasitaikiusia proga juos — tiesa, laikinai — atleisti iš darbo.

Nors visuotinis nepasitenkinimas machinacijomis Vašingtono auga (mūsų biurokratai Kongrese ir Senate tvirtina,

kad tarp jų pirmą kartą per 60 metų vyksta „reikšmingas dialogas“), žmonės mėgina rasti išeikių. Labai teigiamas reiškinys — kai kuriose valstijose (ir miestuose) bankai duoda federaliniams tarnautojams paskolas be procentu arba labai lengvatinėmis sąlygomis, kad jie galėtų galą su galu sudurti. O tuo tarpu biurokratai, kurie „svetimomis rankomis žarsto žarįjas“, ima išpūstas algas be jokio sąžinės graužimo ir nei vienas nepasakė, kad galbūt galėtų be atlyginimo bent savaitę pakentėti. Tiesa, trys ketvirticiai milijono nepatenkintų krašto gyventojų per daug skirtumo nepadarys ši rudenį vykstančiuose rinkimuose, bet jų murmėjimą girdi visa tauta — girdi ir reaguoja, ir nepamirš.

Galbūt dėl to Senato daugumos vadas respublikonas Bob Dole, numatęs siekti prezidento vietos, jau praėjusį antradienį išnekejo senatorius balsuoti, kad būtų leista tarnautojams grįžti į darbą, bet Kongresas balsų dauguma (pagal partijos vardą) pasisakė prieš: juk šis „užsaldymas“ yra veiksmingiausias ginklas, kuriuo tikimasi paklupdyti prezidentą. Tiesa, prez. Clinton taip pat sutinka biudžeta subalansuoti per 7 metus, bet kol kas nepateikė konkreto plano.

Tvirtinama, kad tokių „nėsvarbių“ tarnautojų tėra tik 14 proc. iš 2,02 mln. dirbančių valdžios įstaigose. Tačiau tai tik ledkalnio viršūnė. Apie 500,000 kitų tarnautojų per trijų savaičių laikotarpį negavo atlyginimo, o tos „nebūtinės“ įstaigos pasirodė labai reikalingos. Pvz., nukentėjo namų pirkimo paskolų apdrauda (apie 20,000 pasirašiusių pirkti nekilnojama turtą); studentai negalėjo gauti paramos; trūkumas jaučė veteranų ligoninės, vyresnio amžiaus žmonės, ligoniai, invalidai, kuriems sutriko maisto ir namų pristatymas; vizų, socialinio draudimo paslaugų gavimas, medicinos mokslo tyrinėjimai, pavojingos taršos valymas; uždaryti valstybiniai parkai, paminklai, muziejai, JAV ambasados dirbo tik su minimaliu tarnautojų skaičiumi, todėl, be abejo, nebuvo atlikta dalis svarbių diplomatinėjų pareigų, o Amerikos įvaizdis pasaulio akyse tikrai sumenkėjo. Prie tų visu blogybių reikia paminėti ir „prarastas Kaledas“, nes atleisti tarnautojai negalėjo savo seimoms nei dovanelių nupirkti.

Ar jau viskas praieityje? Toli gražu ne, nes „atsikvepti“ leista tik iki sausio 26 d. o tuomet viskas gal prasidės iš pradžių...

APSAUGOK AUKŠČIAUSIAS LIETUVOS NAŠLAIČIUS

DR. ALBINA PRUNSKIENĖ

11

Gerai, kad vyras negeria nei lašo alkoholio, nerūko, kitaip žūtų ši graži nuostabi šeima. Toje pat gatvėje kiek anksčiau lankiau inteligentų šeimą, auginančią keturis vaikus (penktasis gyvena savarankiškai). Vargas, nepretelkiai niokoja šeimos finzė galia, nors dviasia dar labai tvirta. Visi vaikai auginami patriotine dvasia. Visi myli knygą, muziką, lietuvišką dainą. Vyresnioji Virgutė labai muzikali, turi gražų balsą. Pritardama gitara, padainavo kelias senovės liaudies dainelės.

Atmintina liko B. šeima Žvėryne. Čia dar didesnis vargas. Augina jie 4 vaikus, šėsiere gyvendami viename kambari, neturi karšto vandens. Vyras — inžinierius, žmona irgi baigusi aukštąjį mokslą, labai išvėni

moteris. Gyvena iš vienos algos, nes neturi kas saugotų vaikus, o palikti vienų negali. Vyriausiasis — 12,5 metų, jauniausias vaikas — 2,5.

„Vasarą, — sako B., — išvažiuojam į kaimą pas tetą. Padėdam dirbti, atsivežam daržovių, medaus, siek tiek mėsos. Priuogaujam, prigrybaujam ir taip vėjamės“.

Maloni šeima. Mažieji vaikai sukasi apie mamą. Visi moka daug eilėraščių. Drąsūs. Šeimoje jaučiasi meilė ir darna.

Zita Samoškienė, gim. 1971 m., jau kelinti metai globoja 6 nepilnamečius savo brolius ir seseris Jankauskus. Abu tėvai mirė. Kartą gyvena dar 3 broliai, dabar jau pilnamečiai. Tėvas, būdamas gyvas valdė 15 ha žemės. Po jo mirties vaikai

žemės neatsisakė ir nutarė nesi-skirti.

Vyresnieji broliai ūkininkauja, o sesuo Zita prižiūri jaunesnius vaikus ir namų ruošą. Gyvena Šilalės rajone.

Jankauskų šeima turi traktorių, bet labai mažai kitokio ūkio inventoriaus. Pas juos apsilankius, matyti, kad vaikai labai darbštūs, sutaria. Gyvena ši šeima penkių kambarių name, tačiau trūksta baldų, patalynės, drabužių ir apavo.

Globoja ir sesuo Zita Samoškienė.

Palengvėjo, kai šią šeimą pernai pradėjo remti Lietuvos Našlaičių globos komitetas, siuntinių atsiuntė Lietuvos Dukterys.

Nepamirštama išpūdį paliko kunigo Antano Gražulio Vilniuje (Didžioji gatvė 34) globojami vaikai. Daug laiko ir širdies jiems atiduoda seselė Jūratė. Gražiais balseliais jie visi vienuolika giedoja per vakarines Mišias Šv. Kazimiero bažnyčioje. Po Mišių bažnyčios rūsyje susitau su vaikais ir jų globėjomis. Jų veiduose atsispindi nepretelkūs ir vargas. Džiaugiasi iš mūsų komiteto gaunama pagalba.

Daug gerumo mačiau Tabariškėse, prie Kauno, Kaušikų šeimoje, priglaudusioje 10 našlaičių. Kaušikai gražiai išaugino savo šeimą. Visi jų vaikai jau susitvarkė. „Ačiū Dievui“, — sako Teresė Kaušikienė, gailestingoji sesuo, — išauginome savus, esami sveiki, išauginsime ir šitą pulkelį. My-

lime juos taip, kaip savus“. Tikrai, ta jų meilė atsispindi vaikuose. Kuriasi jie dar prezidento Smetonos laikais statytoje mokykloje. Namas gerokai apgruvis. Reikia pagrindinio remonto. Pats Kaušikas su didžiausiais vaikais taiso namą. Mažyliai prižiūri daržą, paukščius, triušius. Kiek gerumo ir pasišventimo sukaupta šiuose žmonėse.

Nesuprantami Viešpats planai: vieni vaikus pameta, kiti juos paima, glaudžia, rūpinasi, myli.

Aplankiau daug šeimų, auginančių našlaičius. Vienur gerai, kitur ne taip, bet visuomet rezultatais esu patenkinta. Mūsų siunčiama 150 dolerių metinė parama — tai didelis priedas prie mažos senelių pensijos, ar mažos algos. Be mūsų pagalbos jie negalėtų išsiversti. O juk tai tik 12,5 dolerių mėnesį, 41 centas į dieną.

Tai tiek mažai palyginus su tuo, ką gauni atgal, palyginus

Dr. A. Prunskienė (kairėje) ir jos anūkė Alina (dešinėje) Vilniaus krašte, pas senokus bitininkus.

su tuo nuostabiai malonių jausmų, kurį pajunti, istiedamas pagalbos ranka, gal net nušluostydami ašaras.

Nepasitikiame nuosaliai pasyvias stebėtojas. Neatidėkime šio svarbaus reikalo rytdienai, vėlesniai laikui. Šiandien reikia duoti, dabar reikia duonos, pastogės, paguodos ir meilės.

Vaikai — mūsų ateitis! Butų gera, kad tą Lietuvos našlaičių,

tevu atstumtų vaikų ir daugia-vaikių šeimų varga įveiktume bendrais jėgomis. Siapas ir anapus Atlanto. Visi esame lietuviai, visi — vienas kūnas. Amžians yra žinoma, kad jautrios lietuvių sąžinės ir geros mūsų širdys.

Padedami vargšų užaugti geru žmogumi, padedame Lietuvai. Tik iš vaikų išaugs stipri ir galinga Lietuva.

(Pabaiga)

LIETUVOS MEDICINOS ŽURNALAI

Lietuvos medicinos personalas dabar keliauja į tarptautines konferencijas, į Lietuvą suvažiuoja įvairių sričių specialistai pasidalinti savo žiniomis. Į Lietuvos medicininės bibliotekas (bent po truputį) siunčiama ir gaunama pasaulinė medicinos periodika. Pažanga yra padaryta ir tikimasi, kad bus daroma ir pažanga Lietuvos piliečių sveikatos švietimo srityje (consumer education), ir Lietuvos pagalbinio medicininio personalo švietimo atžvilgiu (allied health education). Ne vien gydytojai turi teisę skaityti medicinos žinias.

Lietuvos medicinos periodika lietuvių kalba pradeda pasiekti JAV. Kol kas šios spaudos dar nematyti JAV valstybinės medicinos bibliotekos (National Library of Medicine) kompiuterio bazėje, bet tikimasi, kad apsiėmimo programoje prasišės. Svarbu, kad šie leidiniai turi pasiekti savo numatytus skaitytojus Lietuvoje.

„Darbas ir Sveikata“

Tai Lietuvos Higienos instituto Darbo medicinos centro informacinis leidinys. Pirmasis numeris išėjo 1995 m. birželio mėn. „Higienos instituto Darbo medicinos centrai artėjanti 3 metų sukaktį spalio mėn. Tiražas 70 (birželio mėn., nr. 1) ir vėliau 100 (birželio mėn., nr. 2). Leidinys primena JAV leidžiamą valdžios leidinį, t.y. vien tekstas, be reklamų. Leidiniai perduoda Lietuvos darbo medicinos stovį: „neatidėliotini

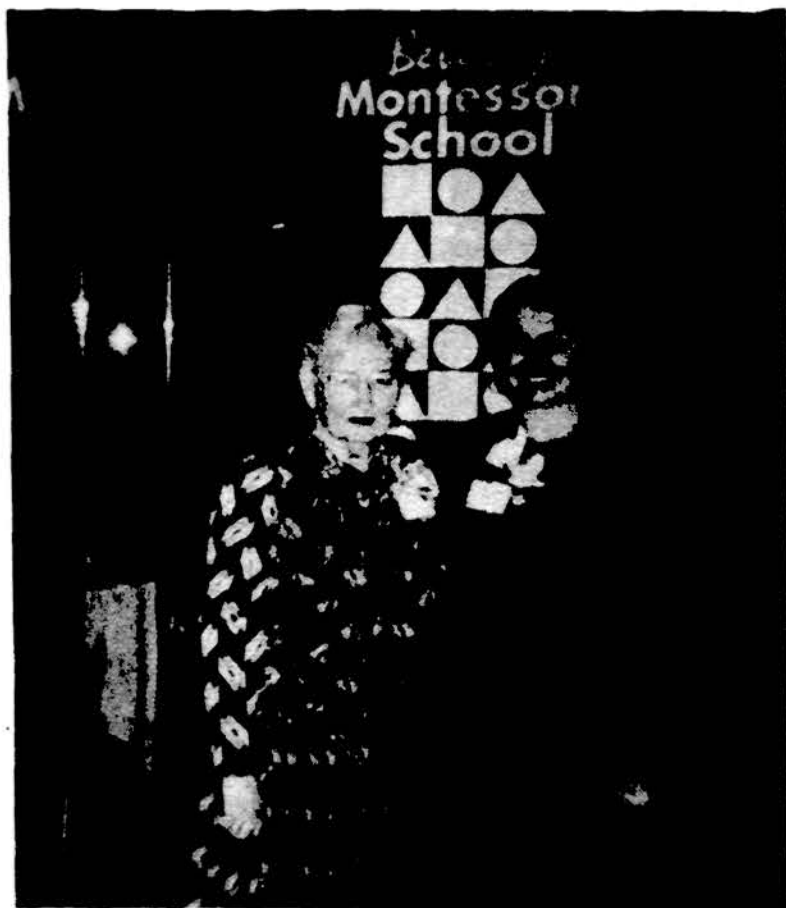
priemonių dirbančių sveikatos apsaugai gerinti sąrašas“, „Darbo medicinos tarnybos išvystymo schema Lietuvoje“, „Tarptautinės darbo organizacijos Konvencija dėl profesinės saugos ir sveikatos darbo aplinkoje“ ir pan. (Idomu, kad „Lietuvos Darbo medicinos tarnybos išvystymo schema“ perspektyvinėje struktūroje matyti centrai, komisijos ir klinikos – respublikinėje, apskrityje ir teritoriniuose lygiuose, bet „informacijos centrai“ ir „bibliotekos“ nefigūruoja pagrindinėse lentelėse.)

„Sveikatos apsaugos kryptys“

1994 m. gruodžio nr. 4 (4) užbaigė pirmuosius šio leidinio metus. Tai Sveikatos apsaugos ministerijos informacinis leidinys. Trumpos žinutės ir pranešimai pasirašyti autorių vardais. Randama ir naujienos. Tiražas tame numeryje pažymėtas 1,200 egzempliorių. Tame numeryje žinių apie vaistus – „Į pagalbą specialistui“ skyriuje „Farmacija“, valstybinė respublikinė vaistų tiekimo imonė pateikia kai kurių už pasaulio banko kreditą, nupirktų vaistų pavadinimus ir anotacijas. Medicinos specialistai ir farmacininkai Lietuvoje, reikia tikėtis, skaito tokio pobūdžio leidinį, nes leidinys nemokamas.

„Medicina“

Lietuvos Gydytojų sąjunga leidžia šį prenumeruojamą žurnalą.

Stasė Vaišvilienė (kairėje). Beverly Montessori mokyklos organizatorė, ir Virginija Mačiulienė, dabartinė direktorė, mokyklos 25 metų sukaktuvių puotoje.

lą, kuris eina jau nuo 1920 metų. Kauno Medicinos akademijos leidyklos spaustuve Kaune spausdina šį žurnalą, kurio redakcinėje kolegijoje matyti ne vien Lietuvos gydytojų ir specialistų pavardės, bet ir B. Gapanavičius (Jeruzalė), I. Lukoševičienė (Torontas), V. Šiaulys (o gal Šaulys? – rk) (Čikaga), E. Varnauskas (Gėtėborgas), A. Viliūnas (Whalan, Australija). 1995 m. gegužės 31 d. numeryje Lietuvos kardiologų suvažiavimo santraukos. Tame numeryje tik vienas skelbimas (Zeneca-Farmacijos firmos).

„Universitetinis vaikų psichinės sveikatos centro informacinis biuletenis“

Nors teko matyti tik pirmąjį numerį (1993 m.), galima matyti šio leidinio svarbą psichologams, terapeitams ir vaikų psichinės sveikatos specialistams. D. Pūras įžangoje apie „naująjį“ leidinį rašo: „Mūsų svarbiausias rūpestis – kad visi mes, kurie susiduriame su vaikais – tėvai, gydytojai, mokytojai, auklėtojai, psichologai – kuomet geriau vaikų pažintume ir padėtume jiems tapti savanoriais kaip piliečiais...“ Teko girdėti ir skaityti apie Vilniaus miesto „Vilties“ bendrijos veiklą. Šiame numeryje apibūdinta šio tėvų išsakyto poreikio tinklo.

Buvo ir tokių užuominų, ar yra tikslinga, o gal ir per drąsų, organizuoti tarptautinį konkursą Vilniuje, stokojant tinkamų vargonų. Buvo stebimasi ir mažų dalyvių skaičiumi atsilankiusiu į perklausą sales, kai, tuo tarpu, į pirmąjį tarptautinį M. K. Čiurlionio konkursą 1991 m. ne visiems pavykdavo patekti į Muzikos akademijos salę.

Iš tų vargonininkų ir pianistų, kurie dalyvavo konkurse, dauguma apie Čiurlionio muziką nėra girdę. Kitiems, kurie ir girdėjo, jis yra tik dailininkas. Kad plačiau pasauli supažindinus su M. K. Čiurlionio muzika, įtaigojama įsijungti ir aktyviau jį propaguoti, leidžiant ir platinant jo gaidas, kompaktinius įrašus, paripinančios Vakarų universitetams ir jų bibliotekoms žodines literatūras apie Čiurlionį. Ir kai tai bus padaryta, tik tuomet tarptautinį M. K. Čiurlionio vardo vargonininkų ir pianistų konkursą, būsią galima drąsiai pavadinti tarptautiniu.

Daugiausia žmonių Lietuvoje gyvena miestuose – 68,5 proc., kaime – 31,5 proc. Pagal amžių Lietuvoje iki 15 metų yra 23,9 proc. gyventojų, darbingųjų – 56,6 proc., pensininkų – 19,5 procentų.

vystymosi pradžia. Yra straipsnių „Patarimai ir pasiūlymai tėvams“, „Sveika šeima ir jos vystymasis“ ir pan.

„Medicinos teorija ir praktika“

Bendrovės SK-IMPEX Ltd. skyrius steigė privačios medicinos padalinį Vilniuje – diagnostikos centrą. Atsirado galimybė leisti ir žurnalą. Redakcinė kolegija pirmajame numeryje 1995 m. rašo: „Siekiant sklandžiai organizuoti šį darbą... (aprupinti sudėtingais, moderniais, o kartais ir unikaliais tyrimais privačią gydymo veiklą užsiimančius gydytojus, privačias firmas ir valstybinės gydymo įstaigas)... ji propaguoti, kelti privačių ir valstybinių gydymo įstaigų kvalifikaciją, diskutuoti aktualiais nūdienos ir ateities medicinos Lietuvoje klausimais, esant geranoriškai ir konkrečiai paramai iš užsienio firmų, atsirado

galimybė leisti naują medicinos žurnalą... Šio žurnalo pirmieji trys numeriai įrodo finansinės paramos galimybes. Žurnalas leidžiamas tūkstančio tiražu, geros kokybės popieriuje, užregistruotas tarptautiniu žurnalo numerio (International Standard Serial Number, ISSN). Skelbimų nemažai (lesės, radiologijos aparatai, endodontiniai instrumentai ir pan.). Straipsniai įvairūs: apie diagnostinius, terapinius ir informacinius reikalus. Spausdinamos ištraukos iš pasaulinės spaudos ir iš anksčiau minėto „Medicinos“ žurnalo. Straipsniai gal kai kur nėra vienodi – vieni moksliniai (su šaltinių sąrašais), kiti kelių puslapių praktikos komunikacinio pobūdžio straipsniai. Tačiau ir pasaulinėje medicinos spaudoje, žurnalai nustato savo stilių ir paklausą tik po kelių metų. Atrodo, kad leidėjai dar nenustatė tiražo (nr. 1-3,000, nr. 2-6,000, nr. 3-4,000). Naudojami miestų užsakovo paruoštas pozityvai, leidėjai sutaupo laiko, bet žurnalo straipsnių skirtingi šriftai (ir raidžių spalvos kaitaliojimai) truputį neįprasti. Jeigu žurnalas turi išlaikyti iš tarptautinių žurnalo (ir jų skyrių Lietuvoje) reklamų paramą, reikia tikėtis, kad šio žurnalo redakcinė kolegija turės laisvas rankas daryti kritišką atranką, parenkant straipsnius. Būtų įdomu matyti ne tik autorių vardus, pavardes, bet ir jų trumpas biografijas. Tada gal susidarytų autorinių autoritetų geresnis vaizdas. (Bus įdomu, bent skaitytojams iš svetur, ir bus lengviau besidomintiems susisiekti su autoriais.) Nr. 3, šalia medicininio požiūrio straipsnių, išspausdintas dr. V. Gudonienės straipsnis „Sveikatos komunikacija“ ir perspausdintas a.a. prof. Antano Maceinos 1979 m. iš Vokietijos laiško ištraukos savo Lietuvoje likusiam sūnui gydytojui Sauliui Maceinai apie medicinos teoriją ir praktiką. Bus įdomu stebėti šio žurnalo evoliuciją ir girdėti Lietuvos gydytojų reakciją.

Ramunė Kubiliūtė

CLASSIFIED GUIDE

IEŠKO DARBO

Motoris ieško
bet kokio darbo.
Tel. 312-925-1782

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
INŽINERAI – PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Or. Mgr. Aukso S. Kane kabinete.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-6954
(312) 581-9854

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, alumininiai ir kt. Turis darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-989-9858.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deekys
Tel. 312-585-8824

REAL ESTATE

GRETT
PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-8869
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuterinį FAX pagalbą
- Nuosavybės įrašavimas
- Perkama ir parduodama namas
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

Reikalinga motoris arba vyras vyr. amžiaus prižiūrėti pensininką ir padėti namų ruošoje. Kambarys ir alga. Kalbėti lietuviškai ir angliai. Tel. 815-984-2823.

Ieškoma vld. amžiaus motoris padėti namų ruošoje ir gyventi kartu. Atskiras kambarys su vonia. Kreiptis: **San Francisco, tel. 415-831-2111, vakarais.** Žinutę galite palikti lietuviškai.

Ieškau moters namų valymui. Turi turėti savo susiekimo priemonę. Susidomėjusios skambinkite: 708-584-4448.

ČIURLIONIO VARDO KONKURSO ATGARSIAI

P. PALYS

Apie praėjusią vasarą Lietuvoje, Vilniuje, vykusį Mikalojaus Konstantino Čiurlionio vardo vargonininkų ir pianistų konkursą atgarsiai dar ir dabar tebesigirdi. Konkurse dalyvavo 36 pianistai ir 17 vargonininkų iš įvairių pasaulio valstybių. Vargonininkams pirmoji premija nebuvo paskirta, o antrąją pasidalino Balys Vaitkus ir latvaitė Ligita Sniebei. Trečioji premija atiteko vokiečiui Tobiasui Frankenreiteriui.

Pianistų visos trys premijos tarp visiškių skirtingų charakterių buvo padalintos į dvi dalis. Pirmoji premija buvo paskirta Guodai Gedvilaitėi ir gūdai Ivanui Stepanovui, antrąją – Jevgenijui Samoilovui, rusui ir Drorui Biranui iš Izraelio, trečioji – lietuviams Gabrieliiui Aleknai ir Vitai Panomariovitei.

Yra pastebėta, kad Lietuvoje vargonų muziką studijuoti pradėdama vėliau, negu kitus instrumentus. Pirmoje vietoje demesys yra skiriamas pianinui. Gal tas ir nėra bloga, nes, tokiu būdu, dauguma vargonininkų yra ir puikūs pianistai.

Vadovavęs M. K. Čiurlionio konkurso vertinimo komisijai, garsus vargonininkas, Štutgarto aukštosios mokyklos profesorius, katedros vargonininkas Ludger Lohmann, apie lietuvių ir aplinkinių kraštų vargonininkus išsireiškė, jog jie esą puikūs menininkai, tik turi nepakankamai žinių apie stilius ir specifines vargonavimo paslaptis, pavyzdžiui, kaip reaguoti į sales ar bažnyčios akustiką ir registru panaudojimą.

Didžiausia to konkurso problema buvusi prasta vargonų kokybė. Pirmoji vargonininkų perklausa vykusio Mažojoje Baroko saleje. Ten vargonai pastatyti

ant žemės, kas labai kenkia garsui kokybei. Antroji perklausa – Šv. Kazimiero bažnyčioje. Ten – elektroniniai vargonai. Tokie vargonai yra laikomi „negyvu instrumentu“. Vilniaus arkikatedros vargonininkas Bernardas Vasiliauskas išsireiškė („Lietuvos aidas“, 1994.V.19): „Elektroniniai vargonai, tai visi ne vargonai, o tik instrumentas, vargonus imituojantis“. Muzikologas, vargonininkas Rimantas Gučas, papildydamas Vasiliausko teigimą, sako (ten pat): „Kompiuteriniai vargonai – replika. Taip, kaip negalima lyginti reprodukcijos ir originalo, taip negalima lyginti kompiuterinių ir vamzdinių vargonų. Elektronika, imituojanti garsą, negali imituoti tikrų vargonų“.

Finalistų perklausos metu buvo naudojami labai geri Arkikatedros vargonai. Tačiau, bažnyčiose vargonuojančiam, nelengva pajusti ir susidoroti su akustika, kas mažiau patirties turinčiam vargonininkui sudaro nemažai sunkumų. Apie akustikos sunkumus vargonininkas solistas Virginijus Barkauskas (Mespeth, NY) pasakoja („Darbininkas“, 1995, Nr. 14): „Suvaldyti garso lėvą, atsilaukti prieš aidą atitransas yra labai sudėtinga, reikia patyrimo, perprasti erdvę. Natoms aidant, garsai dažuantis ir lūžtant į skliautus bei sienas, tenka patirti nemažą įtampą“.

Girdėjosi priekaištų, kad ir repertuaro pasirinkimas buvęs ne visai tinkamas. Pirmoje perklausoje jis buvęs labai ribotas ir apimtimi ir stilistika. Antroje perklausoje, esą, žiaurų groti nuostabią C. Frank muziką „negyvu“ elektroniniu instrumentu, o trečiojoje – buvo pasigęsta stambesnių veikalų.

TRANSPAK

Siuntiniai, Lietuva laivu su pristatymu į namus.

Pinigai pervedami doleriais.

Sutvarkomi palikimai.

Skubūs siuntiniai AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, įgaliojimus notarizuojame veltui.

MAISTO SIUNTINIAI.

Du patys populiariausi - už \$39.- ir \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.
\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštinti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. **TRANSPAK, 2638 W. 69th St.**

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

atlanta
IMPORT-EXPORT, INC.
2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

(312)434-2121 (800)775-SEND

Persilunčiame siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją, Rusiją, Ukrainą ir Baltarusiją.

SKUBUS SIUNTINIAI- AIR CARGO

Galite užsisakyti 5 rūšių maisto kompleksus. Persilunčiame automobilius, baldus bei komercines siuntas.

Verčiame ir notarizuojame dokumentus, paruočiame iškvietimus ir vizos pratęsimo dokumentus.

Dirbame: Pirmadienį - penktadienį 9-5 / Šeštadienį - 9-2

LAISVĖ FONDAS

Lietuviškai Kultūrai Ugdyti
Leidiniai

Jonas Mikėlinas – NORS NEŠVIET LAIMĖ JIMO VILTIS. Romanas, laimėjęs IFL rezistencinio romano premiją	\$8.00
Adolfas Markelis – SUSTIKIMAI. Novelės, išleista Kaune 1993	\$6.00
Vytautas Vaitiekūnas – VIDURNAKČIO SARGY-BOJE I tomas. Raštai 1993	\$10.00
Vytautas Vaitiekūnas – VIDURNAKČIO SARGY-BOJE II tomas. Raštai 1994	\$10.00
Lukša-Daumantas – LAIŠKAI MYLIMOSIOMS Čikaga, 1994	\$10.00
Antanas Paškus – EVOLUCIJA IR KRIKŠČIONYBĖ. 1988	\$6.00
Antanas Paškus – ASMENYBĖ IR RELIGIJA.	\$6.00
Antanas Paškus – SAŽINĖ	\$6.00
Antanas Paškus – ŽMOGAUS MEILĖS 1995	\$6.00
Juozas Brazaitis – RAŠTAI. II, III, IV, V, VI tomas. Vieni (5) tomai	\$50.00
Liudas Dambrauskas – GYVENIMO AKIMIRKOS I t. Sibiro tremties atsiminimai	\$10.00
Liudas Dambrauskas – GYVENIMO AKIMIRKOS II t. Sibiro tremties atsiminimai	\$8.00

PASTABA. VISUS ŠIUOS LAISVĖ FONDO leidinius galima gauti DRAUGE arba: LAISVĖ FONDO c/o A. Pargauskas, 8908 Butterfield Ln. ORLAND PK. IL 60462. USA

Prie knygos kainos pridėdama supakavimo ir pašto išlaidos.

ŽEMAITĖ AMERIKOJE

DALIA ŽEMAITĖ KUČENIENĖ, PH.D.

Julijos Žemaitės-Zymantienės lankymasis šiaurės Atlanto, 1916-1921 metais, jos darbai, kūryba, veikla pristatoma, pasiremiant to laikotarpio periodika, dar neatspausdintais laiškais ir grožinės literatūros palikimu Amerikoje. Žvelgiama į Žemaitę kaip į pirmąją lietuvių rašytoją, klasikę, pergyvenusia egzodą Amerikoje ir šio šimtmečio pradžioje pirmąją aprašiusią ateivių pradžią: tėvynės ilgesį, kalbos dezintegraciją, bei imigrantų nepripažinimą naujame krašte, pirmąją lietuvių feministę Amerikoje, pavojaus politikę ir naujų vėsnų prozoje autorę.

Knyga gaunama **DRAUGE**. Kaina – 20 dol. Su persiuntimu – 17 dol. Illinois gyv. pridėdama State sale tax 1.75 dol.

LAIŠKAI

BE JOKIO VARGO

Labai daug visokių kontraversinių kalbų buvo dėl Lietuvos pilietybės gavimo. Rašyta spaudoje, kad tik išskirtiniai asmenys gauna Lietuvos pilietybę. Mano vyras Juozas neseniai užpildė visus reikalingus popierius ir prieš porą mėnesių juos pasiuntė į Vašingtoną. Jis nėra joks lietuvių visuomenės veikėjas, niekur nedalyvauja ir daugiausia tik pasižymėjęs Amerikos technologijos srityje. Dalis jo išradimų randama ir Balzeko muziejuje.

Šiandien mes galime džiaugtis, nes mano vyras gavo Lietuvos pilietybę pasą ir esame dėkingi Lietuvos konsului New Yorke.

Nijolė Nausėdienė
Lockport, IL

TAIKINANČIOS MINTYS

Lietuvos Respublikos ambasadoriaus JAV-se patarėjas dr. Vytautas Žalys „Drauge“ lapkričio 21 d. straipsnyje „Lietuvos ambasados ir JAV lietuvių sąveikos reikšmė“ pasisako tikrovišku žodžiu. Įtarinėjamai, nepagrįsti kaltinimai ambasados veiklai neturi pagrindo. Tik ambasada atstovauja Lietuvai valstybei. Tarpusavio nesklaidumų užsienio lietuvių sprendžiamais. Minėtame straipsnyje yra taiklingas sugyvenimui pagelbinčių minčių.

Lietuvos interesų labai užsienio lietuvių bendradarbiavimas su ambasada yra naudingas. Lietuvos respublikos diplomatai negali atlikti to, ką krašto piliečiai. Minėtame straipsnyje pasigėria reikalaujanti iš savo rinktosios valdžios. Diplomatai gali tik įtakoti šalies vyriausybę.

Pagrįstai išaiškines ambasados darbų apimtį teisiu ribose, dr. V. Žalys kviečia JAV lietuvių, jų organizacijas bendradarbiauti, keičiantis informacija bendraisiais reikalais.

Pastebima taiklingumą skatinančių užmojų iš ambasadoriaus A. Eidinto pusės jo susitikimuose su tautiečiais. Abipusėms naudai verta tuo pasinaudoti. Ne be reikalo jis ir pasižymėjusių metų žmogumi išrinktas. Taiklingų žinganių šiuo metu labai trūksta. Nėra abejonės, kad Balzeko kultūrinio muziejaus vadovybė turi teisę vykdyti savo planus. Bandantieji jiems nurodinėti veiklos būdus, galėtų kurti savuosius centrus, nors ir ne pasauliniu mastu.

Antanas Valiūškis
Barrington, RI

KARIŪNO ODISEJA

Skaitau kas kartą gavęs „Drauge“ „Paskutinio kariūno odiseją“ ir nesuprantu, kaip šis kariūnas klajoja tarsi paukštis fantazijų pasaulyje. Negaliu suprasti, kur tikrinybė ir kur fantazija?

Man patiam teko kariauti ir dalyvauti atitraukime, nuo Leningrado iki Berlyno ir jokiu būdu nebūčiau sugebėjęs tokių dalykų padaryti.

„Lietuvos Vėliavos viltis“ pirm. Grafinė Liautaudaitė su dr. Algimantu Čepeliu. Jis Lietuvoje lankėsi kartu su Shriners ligoninės gydytojais, atlikusiais operacijas Vilniaus Ortopedinėje operacinėje, įsteigtoje „LVV“ pastangomis. Nufot. J. Rudzinskis

Juk vokiečiai nebuvo tokie mulkiai, kad būtų leidę taip daryti paėmę ir belaisvę, tapti jam leitenantu ir užimti tokias vietas bei vadovauti įvairiuose aukštuose posteose...

Stasys Prakasas
Toronto, Ont. Canada

ŽMOGUS – DIEVIŠKAS SUTVĖRIMAS

Besikaitant Draugo vyr. redaktorės, Danutės Bindokienės vedamąjį „Viešnia iš Žemės“ (XII.13 d.), prisiminiau vieną tikybės pamoką Čikagos katalikiškų mokyklų trečio skyriaus vadovyje. Ten mokiniams aiškinama, kad Dievas sutvėrė pasaulį ir atidavė žmonėms jį prižiūrėti, tvarkyti. Toliau yra išvystoma mintis, kad Dievas suteikė žmogui tiek nuostabaus proto, kad jis sugeba atlikti sunkiai įsivaizduojamus dalykus. Visa modernioji technologija – lektuvai, kompiuteriai, erdvėlaiviai – ir yra tos Dievo suteiktos žmogui dvasinės galios pasekmės. Taigi žmogus yra sutvertas pagal Dievo pavidalą ir vykdo Jo paskirtį.

Salomėja Daulienė
Chicago, IL

NEPAMIRŠKIME IŠEIVIJOS RAŠYTOJŲ!

Šių metų „Drauge“ 1 Nr. išspausdintas ilgas ir įdomus Nijolės Nausėdienės pasikalbėjimas su Kauno valstybinio lėlių teatro direktorium Sigitu Klibačiumi.

Krito į akis, kad kalbėdamas apie spektaklius, direktorius paminėjo ir jų autorius, gyvenusius visą laiką Lietuvoje. Tuo tarpu patio pirmojo marionetų spektaklio „Silvestro dūdelės“ autorius praleistas. Norėčiau skaitytojus patikslinti: šią eilutę pjęs parašė Antanas Gustaitis (miręs Bostone, 1990.05.19), kuri buvo pastatyta Kaune 1934 m. (Liet. Enciklopedija, Boston, VIII t.).

Ko gero net pats direktorius galėjo Antano Gustaitio nežinoti, nes juk sovietmečiu mūsų išeivijos rašytojai Lietuvai buvo uždrausti. Tad nenuostabu, kad jie tik dabar pradeda ten atkurti. Visa laimė, kad Illinois universitete įsteigta Lietuvių katedra, kurioje iš Lietuvos atvykę stažuotojai išsamiai susipažįsta su čia rašiusiais ir teberašiančiais rašytojais. Jie jau, regis, nebesupainios Algimanto Mackaus su Julium Kaupu, kurio nuotrauka Vytauto Kubiliaus „XX amžiaus literatūroje“ patalpinta kaip Algimanto.

Dalia Sruogaitė
Indian Head Park, IL

GERAS PASIŪLYMAS

Ketvirtadienį, sausio 4 d. „Drauge“ radau ypatingą redaktorės vedamąjį, kurį ji pavadino „Kitoks paminklas“. Tai ne tik dėmesio verta idėja, bet būtina ją įgyvendinti – tikiuosi, kad Lietuvoje kas nors ir tai atkreips dėmesį. Jau seniai man panaši mintis slaištydavosi galvoje, kad per greitai ir per kruopščiai rūpinamasi bažnyčių atstatymu Lietuvoje, kai tiek daug svarbesnių reikalų degė

dega. Reikia pirmiausia atstatyti lietuvių širdyje tikrąjį tikėjimą, artimo meilę, dvasines vertybes. Tai bus daug vertingesnis įnašas ir lietuvių tauta, negu mūrinės, medinės ar dar kitokios bažnyčios.

Esu skaičiusi, jog Japonijoje yra palikti kai kurie griuvėsiai, kad paliudytų ateities kartoms apie karo baisumus. Taip pat Vokietijoje, Dresdene, griuvėsiai vienoje vietoje paversti paminklu (rodos, apie tai skaičiau ir „Drauge“, bet jau neatsimenu kada). Tokie paminklai žmonėms, juos matantiems, tikrai paliktų didesnę įspūdį, negu kokio skulptoriaus sukurta metalo ir cemento statyns.

Onutė Sakalauskienė
Burr Ridge, IL

HIPOKRITIŠKAS PREMĖRO PAREIŠKIMAS

Neseniai spaudoje („Drauge“, 96.01.05) paskelbtas Lietuvos vyriausybės ministro Adolfo Šleževičiaus pareiškimas dėl jo indelio atsiėmimo iš Lietuvos Akcinio inovacinio banko dviem dienoms anksčiau prieš banko veiklos sustabdymą, parodo jo, kaip premjero, pareigų nesupratimą, nuo jų pabėgimą, virš jų iškeliant savus, asmeninius interesus.

Pereinant iš rublio į lito finansinę struktūrą, Lietuvos gyventojai prarado visas ilgalaikes santaupas bankuose, jas kompensuojant juokingu vieno procento santykiu. Iki šios dienos vyriausybė nedėjo ir nededa jokių pastangų šio savų piliečių apiplėšimo (99%) kompensavimui.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, išdėjo nemažai privačių bankų su fantastiškais palūkanomis, taupytųjų suviliojimui, be jokios valstybinės kontrolės ar apsaugos (pagal Vakarų modelį). Į tuos bankus, į nežinomą naują, Lietuvos gyventojai iš naujo nešė savo paskutines santaupas. Daug šių bankų sužlugdo. Lietuvos žmonės vėl prarado sunkiai sukauptas santaupas. Atrodo, už šių skaudžių pamokų turėjo užtikti Lietuvos vyriausybė, kad apsaugotų gyventojus nuo savų ir svetimų vagių finansinės institucijos. To neįteko.

Vėl iškilo didžiausias skandalas, bebaigiant 1995 metus. Milijoniniai išeikvojimai dviejose didžiausiose Lietuvos komerciniuose bankuose: Lietuvos Akciniame inovaciniame ir Litimpe. Amerikos spaudos pranešimu, išeikvota šimtas milijonų JAV dolerių! Vėl baisus gyventojų ir imonių apiplėšimas! Premjeras A. Šleževičius šią katastrofą „užuoždė“. Prieš dvi dienas savo indelius atsiėmė. O kaip su kitais? Visi kiti tegu „skęsta“, kaip kelevių torpedos pramuštam laive vidury vandenyno!

Lietuvos vyriausybės premjerą galima lyginti su kelevinio laivo kapitonu. Jūrinės tradicijos ir kapitono pareigos, skęstant laivui, reikalauja pirmiausia gelbėti kelevius, kapitoniui paskutiniams apleidžiant laivą. Premjeras A. Šleževičius pirmasis išsoko iš „laivo“ į krantą ir tik, pajutęs „žemę po kojom“, pradėjo „skęstančių gelbėjimą“. Jo pareiškimas: „Kaip aš būčiau pasielgęs – vis tiek būčiau apkaltingas“, – parodo, kad „kapitono“, šiuo atveju premjero, pareigos supratimas jam yra svetimas. Kas galėtų kaltinti premjerą A. Šleževičių, kaip pareigūną, savanaudiškumu, tarnybine ignorancija, jei jis dvi dienas, ar žymiai anksčiau prieš Lietuvos Akcinio inovacinio banko veiklos sustabdymą būtų daręs žygį savo ir kitų žmonių indelius apsaugoti? O gal čia monetarinė diversija?

Taip svarbioms Lietuvos vyriausybės premjero pareigoms reikalingas asmuo, kuris pirmiausia rūpinasi ne savo, bet

visų valstybės piliečių gerove, jų apsauga nuo plėšikų bankuose, gatvėse ir valdžios įstaigose. Tik tada galima tikėtis šviesesnės Lietuvos ir jos gyventojų ateities. Tik tada bus prasminga išeivijos parama ir užsienio investavimai. Tik tada bus ko nors verti ir A. Šleževičiaus kvietimai išeivijos jaunimui persikelti į Lietuvą, o senimui sugrįžti į gimtąjį kraštą.

Bronius Juodelis
Willowbrook, IL

APIE LIETUVOS BANKŲ KRIZĘ

Noriu keltis gerus žodžius pasakyti apie paskutinių kelių dienų „Drauge“ pirmąjį puslapį, kai jame taip plačiai ir suprantamai pristatoma Lietuvos vėliausia bankų krizė.

Mums visiems labai knieti sužinoti, kaip iš tos balos LDDP ponai ir labiausiai premjeras A. Šleževičius išropo? Gaila ir Lietuvos žmonių, kurie pasitikėjo

nuolatiniams užtikrinimams, kad Akcinis/Inovacinis ir Litimpeks bankas saugus.

Tik, meldžiamosios, prašau paaiškinti, ką reiškia žodis „kardomasis“? Jis pavartotas ir antrąsioje, ir straipsnelyje š.m. sausio 4 d. Ar tai vėl koks „naujadaras“ (jų tiek dabar priviso, kad žmogus nespeji net susigaudyti, ką kuris reiškia...) Nelaikykite už blogą, kad drįsau paklausti. Sako: klausiu, kelią žinosi. Bet vis tiek laukiasi nuomonės, kad pirmasis puslapis geras.

Stasys Ruaseckas (Rusk)
Chicago, IL

PASTABA

Čikagoje 1962 m. išleistas „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“ žodžio „kardyti“ paaiškinimuose taip apibūdinama „kardomoji priemonė“: teis. apsaugos priemonė, kad kaltinamasis asmuo neišvengtų teismo ir bausmės atlikimo (psl. 313). –A.Z.

A.†A.

ALDONA-MAGDALENA KRYŽANAUSKIENĖ

Po ilgos ir iškentėtos skausmingos ligos, nugabenta į vietinę ligoninę patikrinimui, už kelių dienų, tai yra 1996 m. gruodžio 15 d. 10:20 v.v. velionė užgeso ir atidavė savo sielą Jėzui, užbaigdamą šį žemišką, pilną kančių, gyvenimą. Kilusi iš Tirkėlių, Mažeikių apskritys, išgyveno 69 metus. Buvo viena iš geriausių motinų savo vaikams ir vaikaitams, norėjo matyti savo vaikus, gyvenančius padorų krikščionišką gyvenimą. Jos dabar liūdi sūnus Algirdas, dukros Regina, Romualda, Rita su šeimomis ir Daiva. Velionė sulaukė devynių vaikaitų.

A.†A. Aldona-Magdalena Reivytytė-Kryžanauskienė, Lietuvos knygnešio Stasio Reivyčio jauniausia dukra, dabar susitiks danguje su savo seserimi Romualda Radavičiene, taip pat prieš patį Kauną, prieš dvejus metus, palikusią šį pasaulį Kaune.

Velionės kūnas buvo patikėtas vietos laidotuvių įstaigai ir sudegintas. Maldos už Jos vėlė buvo sukalbėtos per šv. Mišias Gerjo Ganytojo misijos koplyčioje, Wasagoje. Tai atliko kun. Volertas. Dalyvavo šeimos pažįstami draugai, artimieji. Velionės netektį taip pat jautriai pergyvena jos brolis Algirdas su šeima, Lombard IL ir labai plati giminė išsisklaidžiusi po visą Lietuvą.

Šį pranešimą skelbiu su didžiuliu širdies sopuliu, nes tai atsitiko prieš šv. Kalėdas, kada būtu meilė atšventė savo 51-ą vedybinio gyvenimo sukaktį ir kartu mano gimtadienį. Dievas panorėjęs kitaip, ir tegu Jos ligos išskankinta vėlė džiaugiasi Kristaus Karalystėje ir testebi mus čia likusius šioje neramioje žemėje.

Aš jį mylėjau be jokių svyravimų visą kartą išgyventą laiką, nes geriausiai gyvenimo draugę vargiai kas galėtų surasti. Ji visados liks gyva mano širdyje iki ir mane Dievas pasiūla.

Tavo gyvenimo draugas ir liūdinis vyras Viktoras.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. RAMONA L. DERENČIUS

Dar rodos taip neseniai kartu šventėme Kalėdų šventes, o jau prabėgo penkeri metai, kai netekome Tavo, brangi dukrelė ir sesute.

Šv. Mišias už a.†a. Ramoną sielą bus atšaukiamas sausio 14 d. 10 val. ryto šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Park. Kvietame gimines ir artimuosius dalyvauti Mišiose ir pasimelsti už Jos sielą.

Tavo nepamirškiantys: tėvai, sesuo, brolis ir kiti giminiai.

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. sausio mėn. 9 d.

5

Pranešame, kad 1996 m. gruodžio 31 d. po ilgos ir sunkios ligos, Canandaque, N.Y., sulaukęs 49 m. mirė

A.†A. ALGIS SABALIS

Velionis gimė Vokietijoje. Augo ir mokėsi ejo Rochester, N.Y. Baigė katalikišką gimnaziją ir University of Rochester, N.Y. su Beta Gamma Sigma iš „Business Administration“. Mišios už velionį buvo atšautos šv. Jurgio bažnyčioje Rochester, N.Y. Velionio palaikai sudeginti.

Giliame nuliūdime Floridoje liko velionio mama, sesuo Kristina Krulickienė su šeima, teta V. Jonušienė, dėdienė V. Sabalienė, daug pusecerių ir kitų giminių Lietuvoje.

Liūdinti šeima

A.†A.

EUGENIJA BOGUTIENĖ

Mirė 1996 m. sausio 5 d. St. Petersburg Beach, Florida. Gimė Kybartuose 1910 m.

Mokytoja Krakėse ir įvairiose mokyklose Suvalkijoje. Po karo gyveno Hanau stovykloje, po to Baltimore, Detroit, ir St. Petersburg Beach mieste.

Nuliūdę liko vaikai – Jonas, Birutė, Nijolė ir Vitalija; marta, šentai ir anūkai; trys seserys ir kiti giminiai Lietuvoje. Pasaulyje Beach Memorial Chapel, St. Petersburg Beach. Bus laidojama trečiadienį, sausio 10 d. Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, Mich.

Buvusius a.†a. Eugenijos mokinius, draugus ir pažįstamus kvietame prisiminti velionę savo maldose.

Dukterys ir sūnus

A.†A.

IGNAS BELECKIS

Gyveno Hot Springs, Arkansas, anksčiau Čikagoje. Mirė 1996 m. sausio 4 d., sulaukęs 88 metų.

Gimė Lietuvoje, Telšių apskrityje. Amerikoje išgyveno 46 metus.

Nuliūdę liko: žmona Marcelė Luinytė, a.†a. brolio Petro vaikai: Vytautas Beleckis su šeima, gyv. Massachusetts; Jonas Beleckis su šeima ir Kazys Beleckis, gyv. New Yorke.

Po šv. Mišių St. John's bažnyčioje laidojamas antradienį, sausio 9 d. Crestview kapinėse, lietuvių sekcijoje Hot Springs, AR.

Liūdesį liks: žmona ir sūnėnai su šeimomis.

Laidotuvių direkt. Gross Funeral Home, Hot Springs, AR.

Šiandien, rašydamas tau laišką ir anapus, Aš neprisiminti negaliu, Kad šio gyvenimo gražiausią etapą Praleidom žemėje kartu.

V. Mačernis, 1943

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

JUOZAS VYDMANTAS ALEKSIŪNAS

Sausio 13 d. sukanke vieneri metai, kai negailestinga mirtis atakyrė iš mūsų tarpo mylimą Vyrą, Tėvelį, Brolį ir Dėdę. Jis visada yra ir pasiliks mūsų mintyse ir maldose. Tegul išsiaiš Amfinoje Ramybėje.

Už a.†a. Juozą Aleksioną sielą šv. Mišios bus atšaukiamos sekmadienį, sausio 14 d. 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų Jaunimo centro koplyčioje.

Nuolirdžiai kvietame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už a.†a. Juozą sielą.

Nuliūdę: žmona, sūnūs, brolis ir kiti giminiai.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VLADAS ZABARAUSKAS

Minint mūsų mylimo Tėvelio ir Senelio, kurio netekome 1991 m. sausio mėn. 2 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionį bus atšaukiamos š.m. sausio 14 d. 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Maloniai kvietame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir kartu pasimelsti už velionį Vladą.

Dukra Ieva

Mirus mylimai motinai

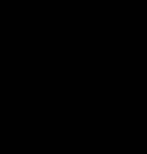
A.†A.

MARIJAI KERELIENEI,

sūnui, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Pirmininkui arch. ALBERTUI KERELIUI ir jo šeimai skausmo valandoje reiškiamas nuoširdžia užuojauta.

ALIAS Centro Valdyba:

Jonas Baris
Tadas Bukaveckas
Leonas Maskaliūnas
Vytautas Peseckas

Rita Kapociūtė, baigusi gailingųjų seserų mokslus, sėkmingai dirbojasi savo profesijoje. Ji yra Marijos Augustinavičienės dukraitė, kuria, motinai mirus, į mokslus leido mokytis.